

## POSTANOWIENIE

Dnia 16 września 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z urzędu

przy uczestnictwie N. K., K. K., A. K. i B. K.

o ustalenie zasadności przyjęcia N. K. do szpitala psychiatrycznego

bez zgody,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 września 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki N. K.

od postanowienia Sądu Okręgowego w C.

z dnia 11 lutego 2021 r., sygn. akt VI Ca [...],

**1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**

**2) nie obciąża uczestniczki N. K. kosztami postępowania kasacyjnego;**

**3) przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w L. adwokatowi A. W. tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu uczestniczce N. K. w postępowaniu kasacyjnym kwotę 120 (sto dwadzieścia) złotych powiększoną o należny podatek od towarów i usług.**

### UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do

rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398<sup>9</sup> § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w skardze kasacyjnej wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398<sup>4</sup> § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Uczestniczka N. K. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w C. z dnia 11 lutego 2021 r. w sprawie VI Ca [...].

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania został oparty na przesłance przewidzianej w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c.

Wobec powołanej podstaw przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania trzeba uwzględnić utrwalony w orzecznictwie Sądu Najwyższego pogląd, że jeżeli skarżący, jako okoliczność uzasadniającą wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazuje występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, to powinien nie tylko to zagadnienie przedstawić przez jego sformułowanie z przytoczeniem przepisów prawa, na tle których ono powstało, a także przytoczyć argumenty prawne prowadzące do rozbieżnych ocen prawnych, ale ponadto wykazać, że jest to zagadnienie nowe, którego rozwiązanie jest istotne nie tylko dla rozstrzygnięcia rozpoznawanej sprawy, lecz także dla praktyki sądowej (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11; z dnia 3 października 2002 r., II CKN 447/01, nie publ.; z dnia 14 grudnia 2004 r., III CK 585/04, nie publ.; z dnia 4 sierpnia 2006 r., III CZ 47/06, nie publ.; z dnia 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, nie publ.; z dnia

28 czerwca 2008 r., III CSK 99/08, nie publ.; z dnia 26 czerwca 2008 r., I CSK 108/08, nie publ.).

Skarżąca nie wskazała okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Kwestia związania sądu podstawą prawną o przyjęciu pacjenta do szpitala psychiatrycznego o którym mowa w art. 23 i 24 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego została już rozstrzygnięta w uchwale Sądu Najwyższego z dnia 8 listopada 2016 r., III CZP 66/16 (OSNC 2017, nr 7-8, poz. 78). Na podstawie art. 23 tej ustawy może być przyjęta wyłącznie osoba chora psychicznie, co jest możliwe do stwierdzenia w razie wcześniejszego zdiagnozowania u osoby przyjmowanej zaburzeń psychotycznych, lub gdy obraz kliniczny jest ewidentny i został stwierdzony w badaniu wykonanym przy przyjęciu do szpitala. Natomiast cechą konstrukcyjną art. 24 ust. 1 wskazanej ustawy jest niepewność diagnozy, podlegającej weryfikacji podczas obserwacji. Funkcja kontroli sądowej w sprawach o przymusowe umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym ma na celu, aby umieszczenie osoby w szpitalu psychiatrycznej bez jej zgody następowało jedynie wtedy, gdy spełnione zostały przesłanki ustawowe, co miało miejsce w niniejszej sprawie. Ze względu na niemożność definitywnego stwierdzenia na etapie badania wstępnego charakteru zaburzeń psychicznych, dopuszczalna jest zmiana podstawy prawnej dokonanego już przyjęcia (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 marca 2012 r., IV CSK 373/11, nie publ.).

Konkludując, w sprawie nie zachodzą wskazane przez skarżącą przesłanki opisane w art. 398<sup>9</sup> § 1 pkt 1 k.p.c. ani brana pod rozagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398<sup>9</sup> § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. O kosztach Sąd Najwyższy orzekł na podstawie § 14 ust. 1 pkt 27 w zw. z § 16 ust. 4 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2019 r., poz. 18).

